

værdi. Det er derfor positivt, at forhandlingerne om handelslettelse indtil videre er gået ganske godt.

For Danmark er det afgørende, at udviklingslandene som resultat af runden opnår yderligere markedsadgang og bistand til fuldt ud at udnytte denne adgang til fremme af deres integration i det multilaterale handelssystem. Det gælder særlig sektorer, hvor udviklingslandene har eksportpotentiale, ikke mindst inden for landbrug og tekstiler.

EU har ydet langt hovedparten af bidragene til WTO's trustfond for handelsrelateret bistand. EU har også gennem mange andre kanaler støttet udviklingslandene til bedre at varetage deres interesser under handelsforhandlinger, til bedre at udnytte den opnåede markedsadgang og til bedre at overkomme hindringer for øget eksport.

Ikke mindst har Danmark og Sverige ført an i arbejdet med at styrke den integrerede ramme for handel og udvikling, som også bliver et tema i Hongkong.

Kl. 13.55

Lad mig endvidere nævne bomuldsinitiativet, som Danmark støttede, og dialogen med de 20 afrikanske lande under det nordiske Afrika-initiativ.

EU inklusive medlemsstater har i perioden 2001-2003 ydet mere end 3,4 mia. amerikanske dollars i handelsrelateret bistand. Det er mere end halvdelen af denne bistand på verdensplan. Under G8-topmødet i Gleneagles gav kommissionsformand Barosso tilsagn om at øge Kommissionens årlige bidrag fra 800 mio. euro til 1 mia. euro.

Men vi må jo nu konstatere, at den brede runde, som EU oprindeligt havde ønsket, med stor vægt ikke blot på markedsåbning og udviklingslandenes rolle, men også på udbygning af reglerne for international handel ikke længere er på dagsordenen. Men i denne omgang kan mindre jo også gøre det, og selv et begrænset resultat vil kunne få stor betydning for udvikling, for verdensøkonomien og for danske borgere og virksomheder. Regeringen vil derfor som sagt arbejde hårdt for, at Hongkongmødet lykkes.

For hvad er alternativet til et vellykket Hongkongmøde? Det er et resultatløst møde. Og et resultatløst møde vil sætte spørgsmålstegn ved, om WTO overhovedet kan bruges til noget. Herefter vil der blive indgået en masse bilaterale og regionale aftaler, og tvistbilæggelsessystemet vil jo så forvitte. Vi risikerer at miste et vigtigt mul-

tilateralt forum til løsning af tvister og handelsproblemer i verden.

Det er på et uheldigt tidspunkt, netop nu hvor globaliseringen for alvor tager fat, og hvor neoprotektionismen vinder frem. Netop i denne situation er det afgørende, at vi sikrer fremgang i handelsforhandlinger på ministermødet i Hongkong. Alle vil blive tabere og især udviklingslandene, på trods af hvad Enhedslisten startede med at sige, hvis Hongkongmødet resulterer i, at der skabes tvivl om, at multilaterale løsninger på vores handelsspørgsmål er vejen frem.

Udviklingsministeren vil redegøre for, hvorledes vi bedst sikrer, at handelspolitikken og bistandspolitikken supplerer hinanden.

Ministeren for udviklingsbistand (Ulla Tørnæs):

Udenrigsministeren har netop redegjort for WTO-forhandlingernes globale perspektiv og EU's arbejde for bedre rammebetingelser for verdenshandelen og imod neoprotektionisme.

Jeg vil tage udgangspunkt i de overordnede linjer i forhandlingsforløbet og forsøge at perspektivere WTO-forhandlingerne ud fra et udviklingssynspunkt. Doharunden kaldes jo som bekendt en udviklingsrunde. For regeringen betyder det, at der skal tages særligt hensyn til udviklingslandene i forhold til alle WTO-forhandlingsemnerne. Udvikling skal ikke behandles særskilt og isoleret fra den samlede forhandlingskontekst, men som en integreret del heraf. For de fattige lande er der et langt større udviklingspotentiale i en god aftale for især landbrug, end der er i løfterne om mere udviklingsbistand. På den anden side er udviklingsbistand en effektiv løftestang, der kan hjælpe udviklingslandene med at udnytte globaliseringens positive potentiale.

For regeringen drejer det sig om at sikre et resultat, der er til fordel for alle lande, Danmark eller Djibouti, Sverige eller Singapore. Én interesse har vi imidlertid alle tilfælles, og det er en velfungerende verdenshandelsorganisation og en regelbaseret, gennemskelig og ikke mindst afbalanceret liberalisering af den internationale handel. Kun gennem en balanceret forhandlingsproces kan vi sikre, at udviklingslandene støtter en positiv og snarlig afslutning på forhandlingerne. Kun gennem et balanceret forhandlingsresultat kan vi sikre, at alle får bedre handelsregler og øget markedsadgang. Men vi må ikke stikke os selv blå i øjnene. Et positivt